

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत
घ्यावयाच्या पाणी पुरवठा योजना ह्या केवळ
मंजूर वार्षिक कृती आराखड्यामधून
घेण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: ग्रापाधो-१११४/प्र.क्र.११/पापु-०७

सातवा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय प्रशासकीय इमारत

मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१

तारीख: ०५ फेब्रुवारी, २०१४

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापापु-१०९९/प्र.क्र.३३८/पापु-०७, दिनांक २७ जुलै, २०००.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-११०९/प्र.क्र.१०४(अ)/पापु-०७, दिनांक १७ मार्च, २०१०.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१११०/प्र.क्र.१३० (II)/पापु-०७, दिनांक ०७ जून, २०१२.
- ४) NRDWP Guidelines: केंद्र शासनाने राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना

प्रस्तावना

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी राज्य शासनाने संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये मागणी आधारित लोकसहभागाचे लोकाभिमुख धोरण स्वीकारले आहे. या धोरणानुसार ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनांची मागणी, आखणी, अंमलबजावणी व देखभाल दुरुस्ती संबंधीत स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी करावयाची आहे. ही कार्यवाही जिल्हा परिषदा व ग्राम पंचायतीच्या ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या माध्यमातून करण्यात येते. तसेच राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमातील काही पाणी पुरवठा योजना या महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत देखील राबविण्यात येतात.

संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक २ मध्ये राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या जिल्हा आराखड्याला राज्यस्तरीय योजना मंजूरी समितीची (SLSSC) मान्यता मिळाल्यानंतरच योजनांची अंमलबजावणी सुरू करता येईल, असे निर्देश देण्यात आले आहेत. तसेच संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक ३ मध्ये निम- शहरी ग्रामपंचायती/वाड्या/वस्त्या यांचा जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने निम-शहरी भाग म्हणून मान्यता दिल्यानंतर व राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या (NRDWP) कृती आराखड्यामध्ये समावेश केल्यानंतर या संबंधीत योजनांची अंमलबजावणी करावी, असा स्पष्ट उल्लेख आहे. उपरोक्त प्रमाणे शासनाकडून स्पष्ट निर्देश देण्यात आले असली तरी, या

निर्देशांचे पालन महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण/जिल्हा परिषद/ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती यांच्यामार्फत काटेकोरपणे होणे आवश्यक असल्याने पुढीलप्रमाणे पुनश्च: निर्देश पारित करण्यात येत आहेत:-

शासन परिपत्रक

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या राज्यस्तरीय योजना मंजूरी समितीची मान्यता प्राप्त वार्षिक कृती आराखड्यामध्ये (AIP) समाविष्ट असलेल्या योजनाच राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रामधून राबविण्यात येतील, याची खात्री करण्याची जबाबदारी संबंधीत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद व कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद यांची राहिल. तसेच महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत राबविण्यात येणा-या योजनांसाठी ही काळजी घेण्याची जबाबदारी सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांची राहिल.

राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या मंजूर वार्षिक कृती आराखड्यामध्ये (AIP) समाविष्ट असलेल्या योजनांव्यतिरिक्त अन्य योजनांची राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रामधून अंमलबजावणी व निधी वितरण ही बाब आर्थिक अनियमितता समजण्यात येईल व अशा प्रकारच्या आर्थिक अनियमिततेस जबाबदार असणारे अधिकारी/कर्मचारी हे शिस्तभंग विषयक कारवाईस पात्र राहतील.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक 201402051038125628 असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

शैला ए.

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.विधीमंडळ सदस्य (सर्व), विधानभवन, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

७. प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
९. विभागीय आयुक्त (सर्व),
१०. संचालक, भुजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.
११. जिल्हाधिकारी (सर्व),
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा (सर्व),
१३. संचालक, समाज कल्याण संचालनालय, पुणे.
१४. संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, बेलापुर, नवी मुंबई.
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता),
१६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता),
१७. विशेष कार्य अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना कळविण्यात येते की, शासनास प्राप्त होणा-या प्रस्तावांना प्रशासकीय मंजूरी देण्यापूर्वी या शासन निर्णयातील निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन होईल, याची कृपया दक्षता घ्यावी.
१८. मुख्य अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
१९. अधीक्षक अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण/भारत निर्माण कक्ष
२०. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषदा (सर्व),
२१. मंत्रालयीन सर्व विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व क्षेत्रीय कार्यालये
२२. पाणी पुरवठा विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी/सर्व कार्यासने
२३. निवड नस्ती (कार्यासन पापु-०७)